

Wizualny zestaw wsparcia do gabinetu

Praktyczny pakiet plansz, kart i mini-map do pracy
terapeutycznej z emocjami, ciałem, regulacją,
granicami i domknięciem sesji

MATERIAŁY WIZUALNE DO UŻYCIA W GABINECIE TERAPEUTYCZNYM

01

Prawa autorskie i ważna informacja kliniczna

Ten materiał został przygotowany jako praktyczny zestaw wizualnego wsparcia do gabinetu terapeutycznego. Jego celem jest ułatwienie psychoedukacji, porządkowania procesu, pracy z emocjami, ciałem, regulacją, granicami, zasobami oraz domykaniem sesji.

Plansze, karty i mini-mapy zawarte w tym zestawie mogą wspierać rozmowę terapeutyczną, pomagać pacjentowi lepiej rozumieć własne doświadczenie i ułatwiać wspólne nazywanie tego, co dzieje się w sesji. Nie są jednak gotowym scenariuszem terapii ani narzędziem do mechanicznego stosowania bez rozumienia kontekstu klinicznego.

Materiał nie zastępuje szkolenia psychoterapeutycznego, diagnozy klinicznej, superwizji, psychoterapii własnej, procedur bezpieczeństwa ani odpowiedzialności zawodowej terapeuty. Każdy element zestawu powinien być używany z uwzględnieniem pacjenta, relacji terapeutycznej, poziomu bezpieczeństwa, wieku, kultury, gotowości oraz aktualnego procesu.

W sytuacjach kryzysowych, przy wysokim ryzyku samobójczym, samouszkodzeniach, przemocy, silnej dysocjacji, dekompensacji, aktywnych objawach psychotycznych lub innych stanach wymagających pilnej interwencji, priorytetem jest bezpieczeństwo, odpowiednie procedury, konsultacja i specjalistyczne wsparcie.

© Wizualny zestaw wsparcia do gabinetu. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Spis treści

Wprowadzenie — 03

Moduł 01 •

Fundamenty wizualnego wsparcia w gabinecie — 04, 05, 06, 07, 08, 09

Moduł 02 •

Plansze psychoedukacyjne do pierwszych sesji — 10, 11, 12, 13, 14, 15

Moduł 03 •

Karty emocji, potrzeb i sygnałów ciała — 16, 17, 18, 19, 20, 21

Moduł 04 •

Narzędzia regulacji i ugruntowania — 22, 23, 24, 25, 26, 27

Moduł 05 •

Materiały do pracy z granicami i relacją — 28, 29, 30, 31, 32, 33

Moduł 06 •

Mapy procesu, wzorca i wyboru — 34, 35, 36, 37, 38, 39

Moduł 07 •

Plansze do domykania sesji i pracy między spotkaniami — 40, 41, 42, 43, 44, 45

Moduł 08 •

Organizacja zestawu w gabinecie i instrukcje użycia — 46, 47, 48, 49

Moduł 09 •

Finalny katalog elementów i mapa zastosowania — 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59

03

Obraz może pomóc pacjentowi zobaczyć własny proces

W gabinecie terapeutycznym słowa są ważne, ale nie zawsze wystarczają. Pacjent może rozumieć coś intelektualnie, a jednocześnie gubić się w emocji, napięciu ciała, wstydzie, chaosie lub poczuciu braku wpływu. W takich momentach prosta plansza, karta, mapa lub wizualna skala może pomóc zatrzymać proces i zobaczyć go z większej odległości.

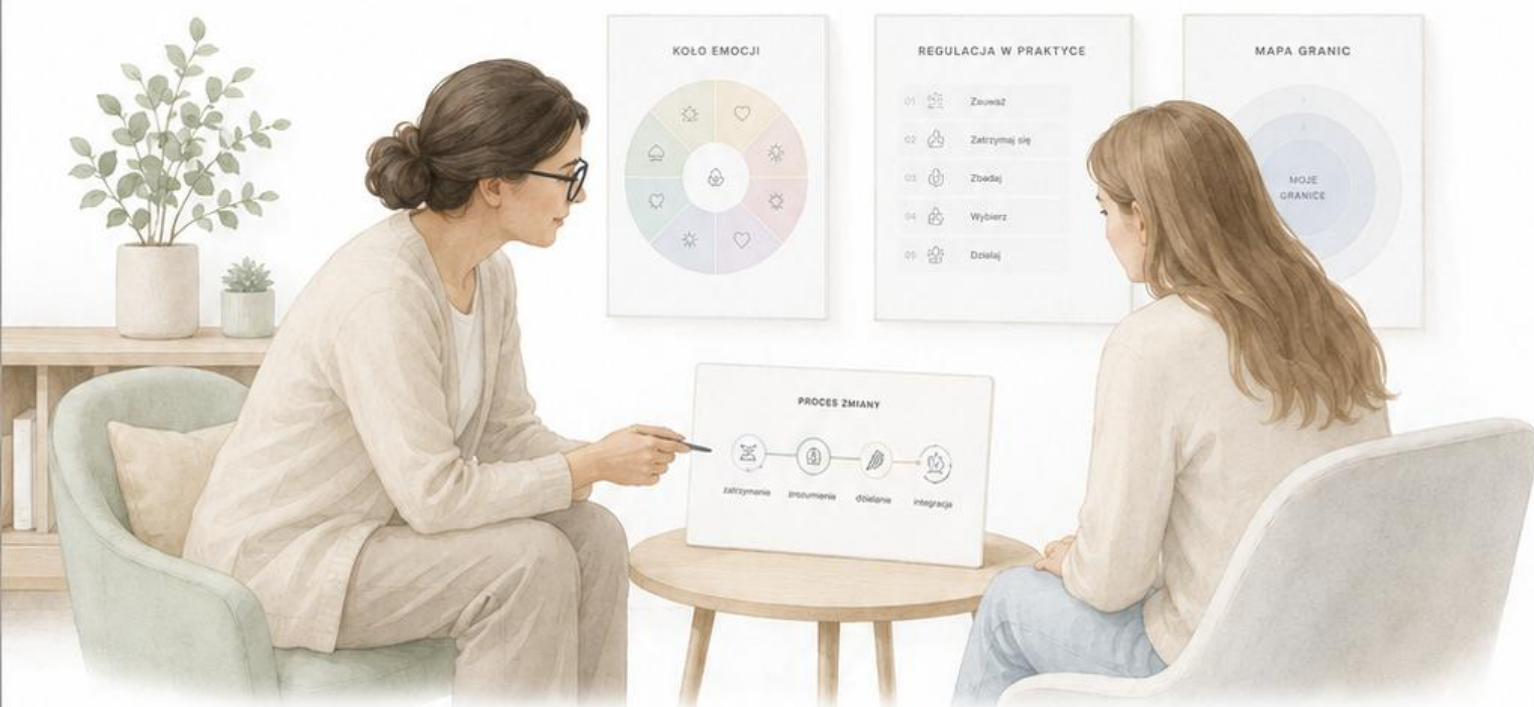
Wizualne wsparcie nie zastępuje relacji terapeutycznej. Nie zastępuje obecności terapeuty. Nie powinno też zamieniać sesji w prezentację. Jego zadaniem jest wspierać kontakt, porządkować trudne doświadczenie i dawać pacjentowi język tam, gdzie słowa dopiero się tworzą.

Ten zestaw został zaplanowany jako praktyczny pakiet do gabinetu: plansze psychoedukacyjne, karty emocji, karty ciała, narzędzia regulacji, mapy granic, relacji, wzorca i domykania sesji. Każdy element ma być prosty, spokojny, czytelny i możliwy do użycia w konkretnym momencie pracy.

Nie chodzi o to, aby pokazywać pacjentowi wszystkie materiały naraz. Chodzi o to, aby wybrać jeden obraz, jedną kartę albo jedną mapę, która naprawdę służy procesowi. Dobrze użyty materiał wizualny nie odciąga od pacjenta. Pomaga pacjentowi wrócić do siebie.

“

Materiał wizualny działa najlepiej wtedy, gdy nie zastępuje kontaktu, lecz pomaga go pogłębić.

Moduł 01

Fundamenty wizualnego wsparcia w gabinecie

Prosty obraz. Jasny język. Więcej kontaktu.

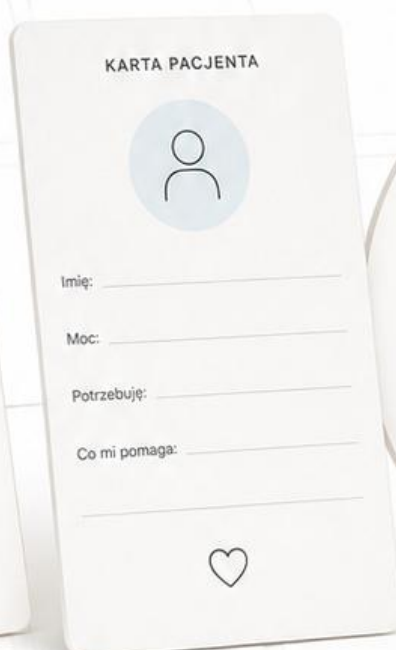
Klarowność

Kontakt

Bezpieczeństwo

Narzędzie do porządkowania doświadczenia

**Wizualne wsparcie nie ma mówić za pacjenta.
Ma pomóc pacjentowi znaleźć własne słowa.**

Wybierz obraz wtedy, gdy pomaga kontaktowi

Użyj materiału wizualnego, gdy

- ✓ pacjent ma trudność z nazwaniem emocji
- ✓ pacjent mówi dużo, ale gubi sedno
- ✓ pojawia się chaos, napięcie lub przeciążenie
- ✓ pacjent potrzebuje psychoedukacji w prostym języku
- ✓ trzeba pokazać różnicę między emocją, potrzebą i zachowaniem
- ✓ ciało pacjenta sygnalizuje napięcie, ale pacjent go nie zauważa
- ✓ proces wymaga regulacji i ugruntowania
- ✓ pacjent potrzebuje zobaczyć swój wzorec z dystansu
- ✓ terapeuta chce wspólnie z pacjentem uporządkować sesję
- ✓ na końcu spotkania trzeba zebrać wniosek i mały krok

czy to
służy
kontaktowi?

Nie używaj, gdy

- ✗ materiał ma zastąpić żywy kontakt
- ✗ terapeuta chce uniknąć ciszy lub emocji
- ✗ pacjent jest zbyt przeciążony na nowe informacje
- ✗ plansza robi się wykładem zamiast wsparciem
- ✗ pacjent czuje się testowany, oceniany lub pouczany
- ✗ sytuacja wymaga natychmiastowego bezpieczeństwa, a nie psychoedukacji

“

Najlepszy materiał wizualny to ten,
który pojawia się w odpowiednim momencie
i znika, gdy pacjent wraca do kontaktu.

Mniej elementów, więcej zrozumienia

- ☒ **1. Jedna strona = jeden cel**
Każda plansza lub karta powinna pomagać w jednej konkretnej funkcji: nazwać, zrozumieć, uregulować, wybrać lub domknąć.
- ☒ **2. Białe tło**
Tło pozostaje czyste i neutralne, aby pacjent nie był przeciążony wizualnie.
- ☒ **3. Krótki tekst**
Tekst powinien być zrozumiały, prosty i możliwy do przeczytania w trakcie sesji.
- ☒ **4. Duże marginesy**
Pusta przestrzeń pomaga oddychać i zwiększa poczucie porządku.
- ☒ **5. Delikatne kolory**
Kolor ma pomagać orientacji, nie dekorować bez potrzeby.
- ☒ **6. Jeden główny element wizualny**
Każda karta ma mieć jeden dominujący symbol, mapę lub schemat.
- ☒ **7. Język bez oceny**
Nie używać słów zawstydzających, diagnozujących na skróty ani etykietujących pacjenta.
- ☒ **8. Gotowość do druku**
Materiał musi dobrze wyglądać zarówno na ekranie, jak i po wydrukowaniu.

W gabinecie wizualna prostota jest częścią bezpieczeństwa.

Pokaż kartę bez zamieniania sesji w prezentację

1 Nazwij cel

Mam kartę, która może pomóc uporządkować to, o czym mówimy.

2 Sprawdź zgodę

Czy będzie w porządku, jeśli pokażę ją na chwilę?

3 Użyj tylko fragmentu

Nie omawiaj całej planszy, jeśli potrzebny jest tylko jeden element.

4 Połącz z doświadczeniem pacjenta

Który fragment tej mapy pasuje do Pana/Pani doświadczenia?

5 Wróć do kontaktu

Co dzieje się w Panu/Pani teraz, kiedy na to patrzymy?

Gotowe zdania terapeuty

- Nie musimy korzystać z tej karty, jeśli nie pasuje.
- To tylko propozycja uporządkowania, nie gotowa odpowiedź.
- Proszę wybrać ten fragment, który jest najbliższy Pana/Pani doświadczenia.
- Możemy odłożyć kartę i wrócić do rozmowy.

Karta ma być pomostem do doświadczenia pacjenta, nie ekranem między pacjentem a terapeutą.

zgoda

karta

doświadczenie

kontakt

Co powinien zawierać kompletny zestaw gabinetowy?

 psychoedukacja	☐ plansza: czym jest terapia i jak działa proces ☐ plansza: bezpieczeństwo, zgoda i tempo pracy
 emocje i ciało	☐ karta: emocje podstawowe i mieszane ☐ karta: potrzeby pod emocjami ☐ karta: sygnały ciała ☐ karta: skala napięcia ☐ plansza: okno tolerancji
 regulacja	☐ karta: grounding przez stopy, krzesło i orientację ☐ karta: zasoby regulacyjne ☐ plansza: granice w kontakcie
 granice	☐ karta: zgoda, stop i wybór
 wzorce	☐ mapa: pętla wzorca ☐ mapa: wyzwalacz, emocja, strategia, koszt ☐ karta: punkt pauzy i mały krok
 domknięcie	☐ plansza: domknięcie sesji ☐ karta: refleksja po spotkaniu ☐ karta: praca między sesjami ☐ instrukcja: jak przechowywać i dobierać materiały

Zestaw ma być uporządkowany tak, aby terapeuta mógł szybko wybrać właściwą kartę bez przeszukiwania całego materiału w trakcie sesji.

Kompletny zestaw gabinetowy powinien wspierać cały proces: od pierwszego kontaktu do domknięcia sesji.

Moduł 02

Plansze psychoedukacyjne do pierwszych sesji

Na początku terapii pacjent potrzebuje jasności, bezpieczeństwa i prostego języka.

Proces

Rama

Zgoda

Terapia jako proces, nie szybka naprawa

Proces terapii może poruszać się do przodu, zatrzymywać, wracać do wcześniejszych tematów i odkrywać nowe warstwy. To nie oznacza porażki. To część pracy.

PYTANIA DO SESJI

Na którym etapie jesteśmy dziś?

Czy potrzebujemy więcej zrozumienia, doświadczenia czy integracji?

Czy tempo jest wystarczająco bezpieczne?

W terapii ważne jest nie tylko co, ale także jak szybko

Filar 01 Bezpieczeństwo

Czy moje ciało i układ
nerwowy mogą pozostać
wystarczająco obecne?

Filar 02 Zgoda

Czy mogę powiedzieć:
tak, nie, stop, wolniej
albo jeszcze nie?

Filar 03 Tempo

Czy idziemy w takim rytmie,
który pozwala mi czuć
i rozumieć, a nie tylko
przetrwąć?

Za szybko

czuję zalanie, odcięcie,
presję, chaos,
brak wpływu

Wystarczająco bezpiecznie

czuję kontakt, ciekawość,
emocję możliwą do utrzymania,
wybór

Za wolno lub zbyt ostrożnie

unikam wszystkiego,
nie dotykam ważnego
tematu, zostaję w analizie

Powiedz swoimi słowami:

- To jest dla mnie za szybko.
- Potrzebuję chwili.
- Mogę zostać przy tym, ale trochę wolniej.
- Nie jestem dziś gotowy/gotowa na ten temat.
- Chcę spróbować, ale potrzebuję więcej podparcia.

Terapia jest współpracą, nie egzaminem

Rola terapeuty

- tworzy bezpieczną ramę pracy
- słucha i pomaga porządkować doświadczenie
- zadaje pytania i proponuje kierunki
- sprawdza tempo i zgodę
- pomaga zauważać emocje, ciało, potrzeby i wzorce
- dba o granice i etykę
- nie ocenia pacjenta za trudność, opór ani tempo

Rola pacjenta

- wnosi to, co możliwe do wniesienia
- może mówić jasno albo niejasno
- może potrzebować czasu
- może powiedzieć stop, nie wiem, nie chcę, za dużo
- sprawdza, co pasuje, a co nie
- obserwuje swoje doświadczenie między sesjami
- nie musi być idealnym pacjentem

współpraca

**Wspólnie szukamy tego, co prawdziwe,
bez zmuszania do gotowych odpowiedzi.**

?

Czy jest coś, czego pacjent oczekuje od terapeuty, ale trudno to powiedzieć?

?

Czy pacjent czuje, że może korygować terapeutę?

?

Czy rola pacjenta jest jasna i wystarczająco bezpieczna?

Na sesję można przynieść więcej niż gotowy temat

Jak używać plansz psychoedukacyjnych w pierwszych sesjach

	Pacjent nie wie, czym jest terapia lub czego się spodziewać	→	01 Jak działa proces terapii 	Użyj: Plansza 01 · Jak działa proces terapii
	Pacjent boi się, że będzie za trudno albo za szybko	→	02 Bezpieczeństwo, zgoda i tempo 	Użyj: Plansza 02 · Bezpieczeństwo, zgoda i tempo
	Pacjent chce być idealnym pacjentem albo oczekuje gotowych odpowiedzi	→	03 Rola terapeuty i rola pacjenta 	Użyj: Plansza 03 · Rola terapeuty i rola pacjenta
	Pacjent nie wie, co wносить na sesję	→	04 Co można wносить na sesję 	Użyj: Plansza 04 · Co można wносить na sesję

Instrukcja dla terapeuty:

- Pokaż tylko jedną planszę naraz.
- Zapytaj pacjenta, który fragment pasuje.
- Nie zamieniaj planszy w wykład.
- Po obejrzeniu planszy wróć do doświadczenia pacjenta.
- Zawsze sprawdzaj zgodę i tempo.

Pytania po pokazaniu planszy:

- Który fragment jest najbliższy Pana/Pani doświadczenia?
- Czy coś tu nie pasuje?
- Czy ta mapa pomaga coś uporządkować?
- Co dzieje się teraz, kiedy na to patrzymy?

Plansza psychoedukacyjna powinna otwierać rozmowę, nie kończyć jej gotowym wyjaśnieniem.

Moduł 03

Karty emocji, potrzeb i sygnałów ciała

To, co nienazwane, często działa z większą siłą.

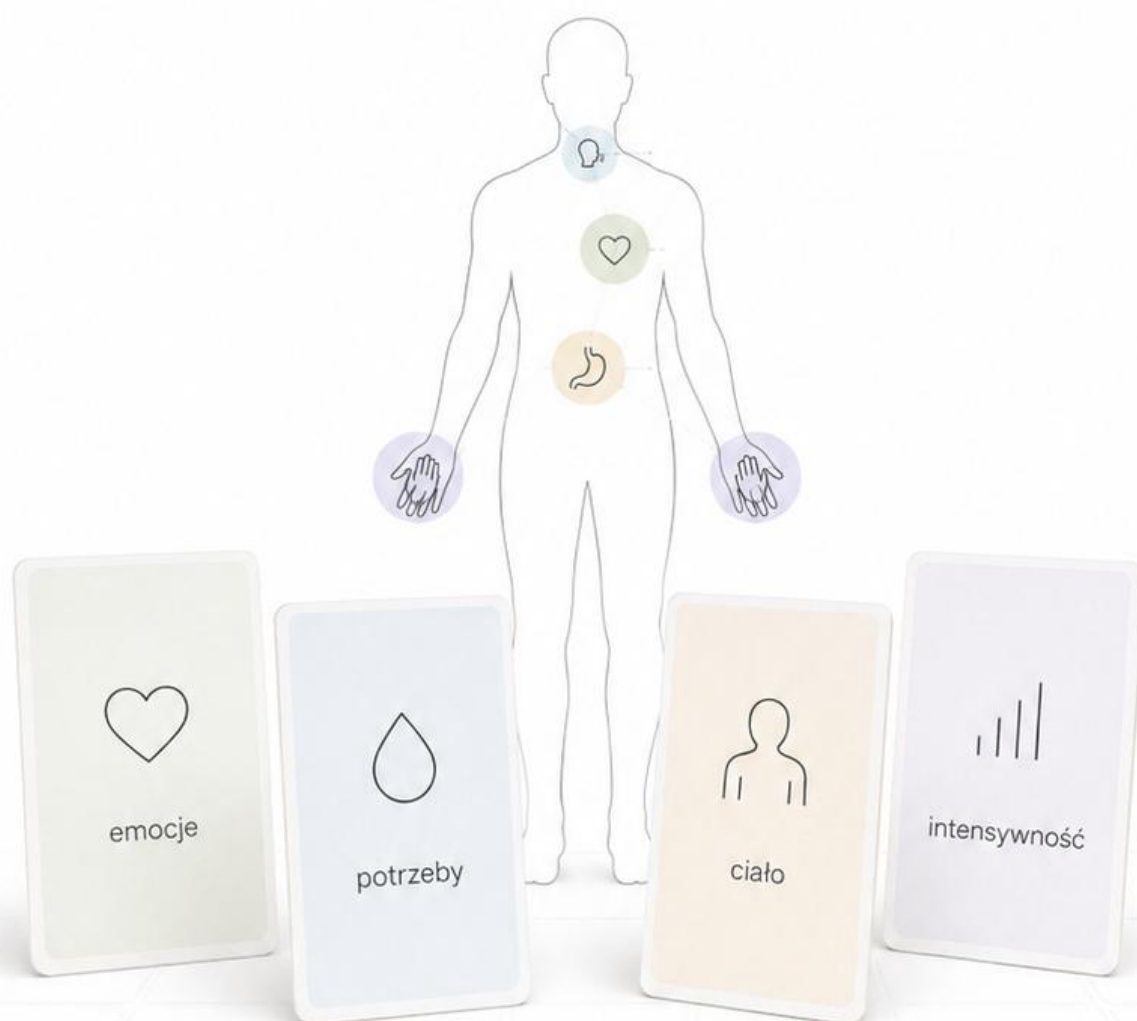
Emocja

Potrzeba

Ciało

Jaką emocję można dziś zauważyć?

01

Emocje związane z zagrożeniem

- lęk
- niepokój
- panika
- napięcie
- czujność
- zamrożenie

02

Emocje związane ze stratą

- smutek
- żal
- tęsknota
- samotność
- pustka
- rozczarowanie

03

Emocje związane z granicą

- złość
- irytacja
- sprzeciw
- frustracja
- niezgoda
- poczucie naruszenia

04

Emocje związane z odsłonięciem

- wstyd
- zakłopotanie
- bezradność
- poczucie winy
- kruchość
- niepewność

Nie musisz wybrać jednej idealnej emocji.
Możesz wskazać kilka słów, które są najbliższe.

Zatrzymaj się na chwilę i sprawdź:

Które słowo jest najbliższe?

Czy ta emocja jest mocna, delikatna czy ledwo zauważalna?

Czy pod pierwszą emocją może być druga?

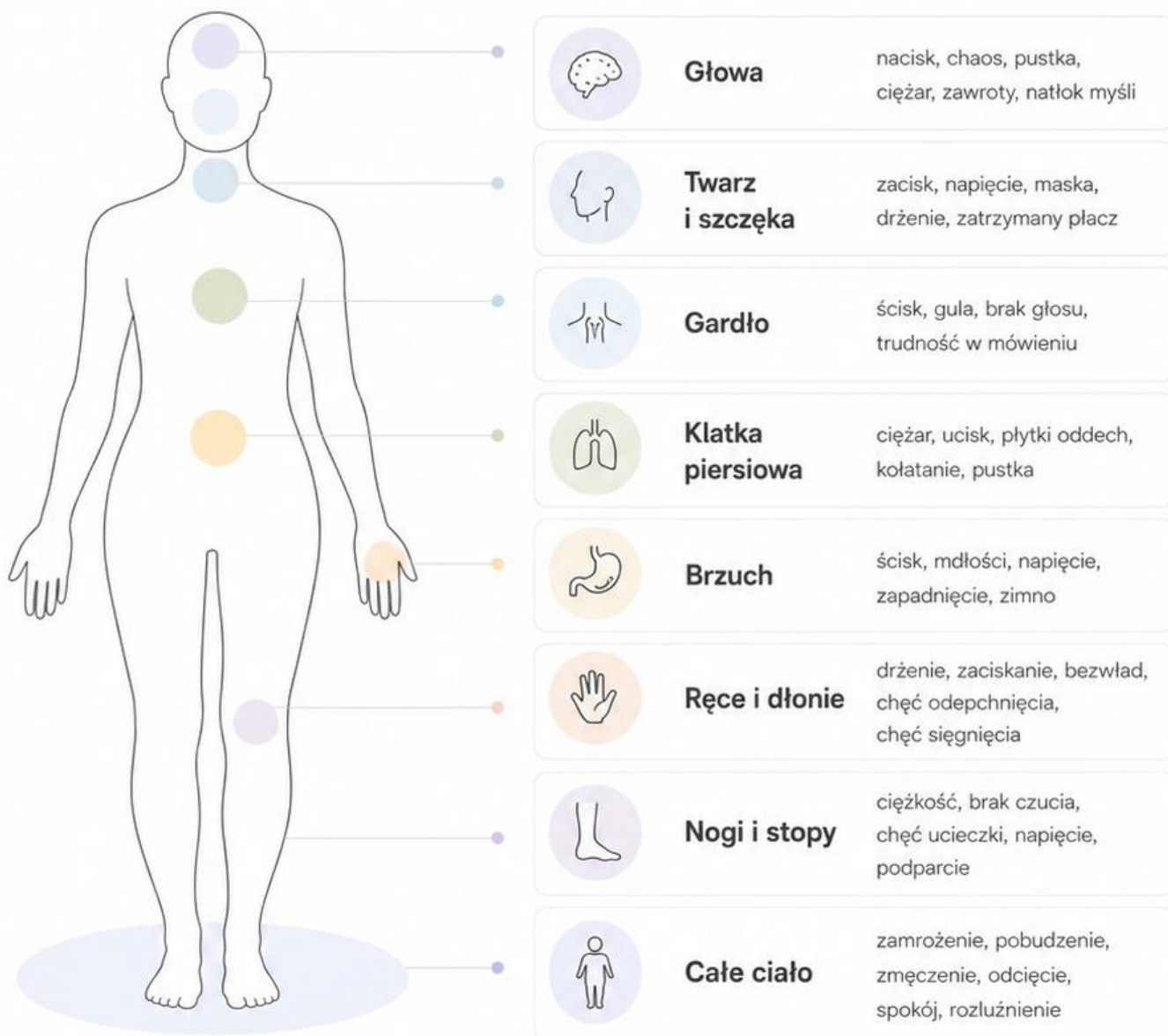
Czego ta emocja może potrzebować?

	Lęk	może potrzebować bezpieczeństwa, informacji, podparcia, wolniejszego tempa
	Smutek	może potrzebować uznania straty, obecności, czasu, czułości
	Złość	może potrzebować granicy, sprawczości, ochrony, zmiany
	Wstyd	może potrzebować łagodności, akceptacji, prywatności, bezpiecznego kontaktu
	Bezradność	może potrzebować małego kroku, wpływu, wsparcia, struktury
	Poczucie winy	może potrzebować rozróżnienia odpowiedzialności, naprawy, wybaczenia, jasności
	Tęsknota	może potrzebować bliskości, kontaktu, opłakania braku, wyrażenia pragnienia
	Napięcie	może potrzebować regulacji, ruchu, oddechu, zatrzymania
	Potrzeba nie jest żądaniem. Potrzeba pomaga zrozumieć, o co troszczy się emocja.	

- Czego ta emocja próbuje bronić? _____
- Czego zabrakło? _____
- Jaka potrzeba jest najważniejsza teraz? _____

Co ciało próbuje pokazać?

Nie trzeba od razu wiedzieć, co oznacza sygnał ciała.
Najpierw wystarczy go zauważyć.

Pytania do refleksji

- Gdzie ciało mówi najgłośniej?
- Czy to odczucie jest stałe, zmienne, ostre, ciężkie, puste, ciepłe, zimne?
- Czy można być z tym odczuciem przez chwilę bez nacisku?

Jak mocne jest to teraz?

0 — brak kontaktu z emocją

nic nie czuję, pustka, odcięcie, brak dostępu

1–2 — bardzo delikatnie

coś jest obecne, ale słabo wyczuwalne

3–4 — możliwe do zauważenia

emocja jest obecna, ale nie przytłacza

5–6 — wyraźnie obecne

emocja jest mocna, ale nadal można z nią być

7–8 — bardzo intensywnie

trudno myśleć, ciało jest mocno pobudzone, potrzeba regulacji

9–10 — za dużo

zalanie, panika, zamrożenie, odcięcie, brak wpływu, potrzeba bezpieczeństwa

Wskazówki terapeutyczne:

- Przy 0–2: nie naciskać, zapraszać łagodnie.
- Przy 3–6: można badać, jeśli jest zgoda i kontakt.
- Przy 7–10: najpierw regulacja, grounding, podparcie i bezpieczeństwo.

Pytania:

- Gdzie jesteśmy teraz na skali?
- Czy ta liczba rośnie, maleje czy jest stabilna?
- Jaki poziom byłby wystarczająco bezpieczny do dalszej pracy?

Jak dobrać kartę emocji, potrzeby lub ciała?

SYTUACJA PACJENTA	ZALECANA KARTA	CEL / FUNKCJA
Pacjent mówi: nie wiem, co czuję	Użyj: Karta 01 · Podstawowe emocje	Pomaga nazwać podstawową emocję i uzyskać pierwszy punkt odniesienia.
Pacjent zna emocję, ale nie wie, o co chodzi	Użyj: Karta 02 · Potrzeby pod emocjami	Umożliwia zrozumienie, co stoi za emocją i czego pacjent potrzebuje.
Pacjent mówi dużo, ale ciało pokazuje napięcie	Użyj: Karta 03 · Sygnały ciała	Zwiększa świadomość sygnałów ciała i przywraca kontakt z doświadczaniem.
Pacjent czuje zbyt dużo albo zbyt mało	Użyj: Karta 04 · Skala intensywności emocji	Pozwala określić nasilenie emocji i wspiera regulację oraz wybór tempa.

SYTUACJE SZCZEGÓLNE

Pacjent boi się emocji	Użyj: Karta 04 najpierw, potem Karta 01	Zaczynamy od skali, by zwiększyć poczucie bezpieczeństwa, potem przechodzimy do nazw emocji.
Pacjent jest odcięty od ciała	Użyj: Karta 03 bardzo łagodnie, bez nacisku	Wracamy do ciała powoli i bez presji, z naciskiem na łagodność.

Instrukcja dla terapeuty:

- Nie pokazuj wszystkich kart naraz.
- Najpierw wybierz funkcję: nazwanie, potrzeba, ciało czy intensywność.
- Zapytaj pacjenta, czy karta pasuje.
- Pozwól pacjentowi odrzucić słowa, które nie pasują.
- Po pracy z kartą wróć do doświadczania w tu i teraz.

Pytania po użyciu karty:

- Które słowo jest najbliższe?
- Czy coś tu nie pasuje?
- Co dzieje się w ciele, gdy patrzymy na tę kartę?
- Czy intensywność jest możliwa do utrzymania?

Karta ma pomóc pacjentowi znaleźć język,
nie zamknąć doświadczenie w gotowej etykiecie.

Moduł 04

Narzędzia regulacji i ugruntowania

Regulacja nie polega na tłumieniu emocji.
Polega na odzyskaniu podparcia.

Ugruntowanie

Zasoby

Powrót

Kiedy układ nerwowy może pracować, a kiedy potrzebuje regulacji?

Za dużo pobudzenia

lęk, panika, natłok myśli, napięcie,
złość, impulsywność, trudność
w słuchaniu, ciało gotowe do walki
lub ucieczki

Okno tolerancji

emocje są obecne, ale możliwe
do zauważenia; ciało ma kontakt
z teraźniejszością; można myśleć,
czuć i wybierać

Za mało pobudzenia

odcięcie, pustka, senność, zamrożenie,
brak czucia, spowolnienie, trudność
w mówieniu, poczucie nieobecności

Celem terapii nie jest zawsze być spokojnym.
Celem jest rozpoznawać, kiedy wychodzimy poza okno tolerancji,
i mieć sposoby powrotu.

W której strefie jestem teraz?

Co pomaga mi wrócić
bliżej środka?

Czy potrzebuję pogłębienia,
czy regulacji?

Stopy, krzesło, pokój

01 Stopy

Zauważ, czy stopy dotykają podłogi.
Nie musisz nic czuć mocno.
Wystarczy sprawdzić kontakt.

02 Krzesło

Zauważ, że krzesło podtrzymuje
część ciężaru ciała.
Nie musisz trzymać wszystkiego
sam/sama.

03 Pokój

Rozejrzyj się powoli i nazwij
trzy neutralne rzeczy,
które widzisz teraz.

Stopy. Krzesło. Pokój. Teraz.

Jeśli oddech jest trudny, nie zaczynaj od oddechu.
Zacznij od podparcia.

Pytania po sprawdzeniu:

- Czy intensywność zmieniła się choć o jeden punkt?
- Czy ciało czuje trochę więcej podparcia?
- Czy jesteśmy bardziej w tu i teraz?

Co pomaga wrócić do stabilności?

- Mój zasób w ciele: _____
- Mój zasób w relacji: _____
- Mój zasób w miejscu: _____
- Mój zasób w działaniu: _____
- Moje zdanie powrotu: _____

**Zasób nie musi rozwiązać problemu.
Wystarczy, że pomaga wrócić o jeden krok bliżej stabilności.**

Co robię, gdy jest za dużo?

01 Zauważ sygnał

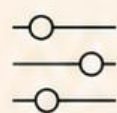
Po czym poznaję, że jest za dużo?

---

02 Nazwij stan

To jest: napięcie / lęk / zalanie / odcięcie /
zamrożenie / chaos / inne: _____

03 Zmniejsz bodźce

Co mogę uprościć teraz?

ciszej

jaśniej

mniej ludzi

mniej ekranów

usiąść

wyjść na chwilę

napić się wody

04 Wróć do podparcia

Stopy, krzesło, pokój, dłonie, jeden spokojny ruch.

05 Wybierz mały krok

Co jest najmniejszą możliwą rzeczą do zrobienia teraz?

Jeśli istnieje ryzyko zrobienia krzywdy sobie lub komuś innemu,
priorytetem jest natychmiastowe skorzystanie z pomocy
i procedur bezpieczeństwa.

Plan powrotu działa lepiej, gdy jest przygotowany
przed kryzysem, a nie dopiero w jego środku.

Jak dobrać narzędzie regulacji?

Stan pacjenta

Użyj

Funkcja narzędzia

Pacjent chce zrozumieć swoje reakcje układu nerwowego

Użyj:
**Plansza 05 ·
Okno tolerancji**

Psychoedukacja i zrozumienie reakcji, normalizacja, mapa okna tolerancji.

Pacjent jest pobudzony, rozregulowany lub traci kontakt z tu i teraz

Użyj:
**Karta 05 ·
Grounding 3 punkty**

Szybkie zakotwiczenie w ciele, przywrócenie kontaktu z chwilą obecną.

Pacjent potrzebuje rozpoznać, co mu pomaga

Użyj:
**Karta 06 ·
Zasoby regulacyjne**

Budowanie świadomości zasobów i strategii, które realnie wspierają regulację.

Pacjent często doświadcza przeciążenia poza gabinetem

Użyj:
**Karta 07 ·
Plan powrotu po przeciążeniu**

Plan krok po kroku na momenty przeciążenia – jasne działania poza sesją.

Pacjent jest odcięty i nic nie czuje

Użyj:
**Okno tolerancji +
grounding bardzo łagodnie**

Stopniowe przywracanie kontaktu z ciałem i emocjami bez ryzyka przeciążenia.

Pacjent chce od razu analizować kryzys

Użyj:
**najpierw podparcie,
potem refleksja**

Najpierw bezpieczeństwo i regulacja, potem zrozumienie i analiza.

Instrukcja dla terapeuty

- ✓ Przy dużym pobudzeniu używaj mniej słów.
- ✓ Nie zaczynaj od długiej psychoedukacji, jeśli pacjent jest poza oknem tolerancji.
- ✓ Regulacja ma zwiększać wpływ, nie wymuszać spokój.
- ✓ Zawsze sprawdzaj, czy ćwiczenie nie zwiększa napięcia.

Im większe przeciążenie, tym prostsze powinno być narzędzie.

Moduł 05

Materiały do pracy z granicami i relacją

Granica nie jest końcem kontaktu.
Może być jego bezpieczną ramą.

Granica

Relacja

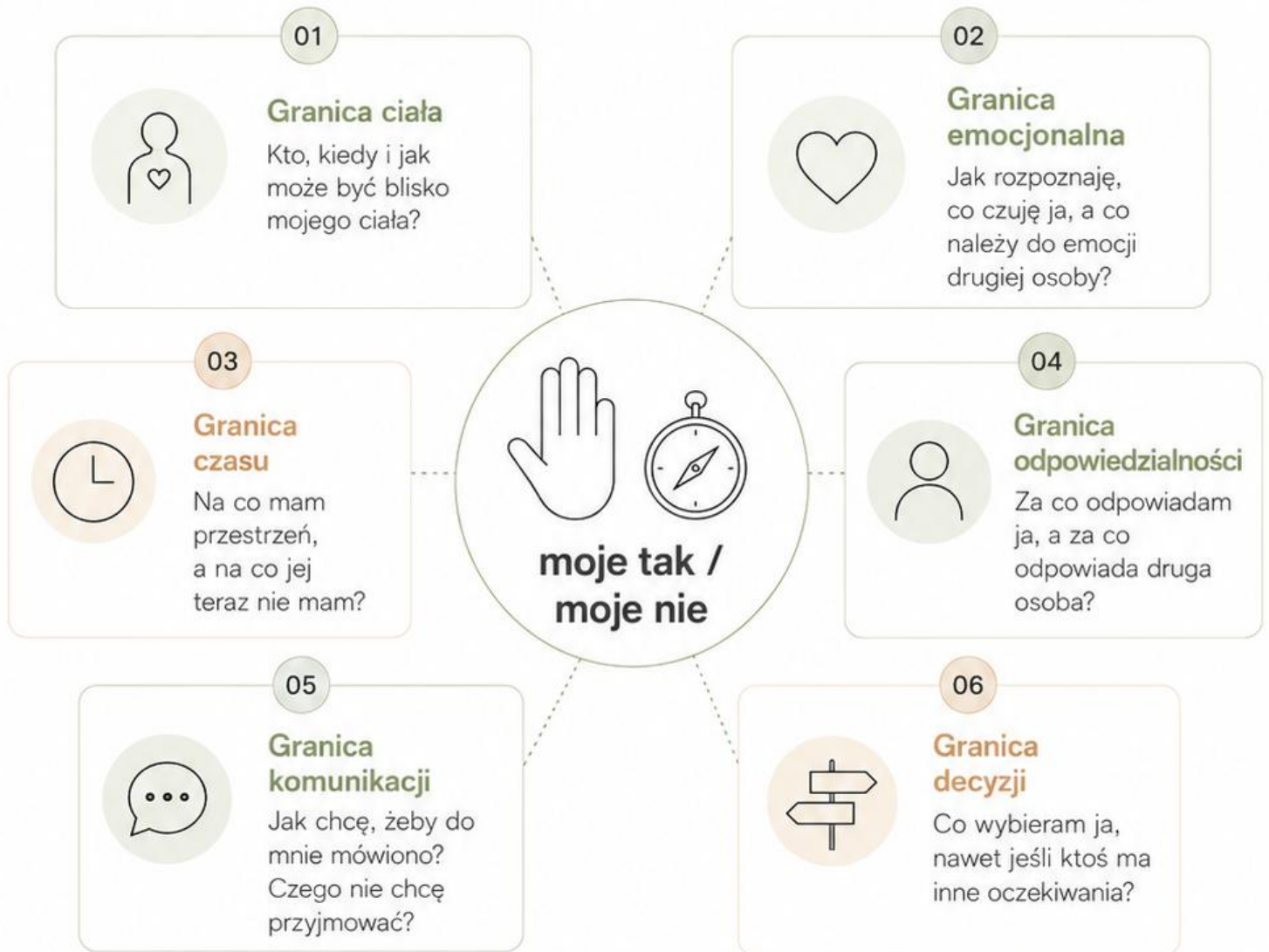

Wpływ

Granica mówi, co jest moje, a co nie jest moje

Granica może brzmieć tak

- "Potrzebuję chwili."
- "Nie chcę o tym teraz rozmawiać."
- "To jest dla mnie za dużo."
- "Mogę się zastanowić i wrócić z odpowiedzią."
- "Rozumiem, że tego chcesz, ale ja wybieram inaczej."
- "Nie jestem odpowiedzialny/odpowiedzialna za Twoją reakcję."

Granica nie musi być twarda, żeby była prawdziwa.

Może być spokojna, jasna i kontaktowa.

Gdzie jestem między tak, nie i nie wiem?

Gotowe zdania pacjenta:

- „To jest ostrożne tak.”
- „Nie wiem jeszcze.”
- „Potrzebuję więcej czasu.”
- „To jest dla mnie jeszcze nie.”
- „Chcę się zatrzymać.”
- „Moje ciało mówi stop.”

Pytania terapeutyczne:

- „Gdzie na tej skali jesteśmy teraz?”
- „Czy to jest zgoda, czy próba bycia dobrym pacjentem?”
- „Czy ciało mówi to samo co słowa?”
- „Co byłoby potrzebne, żeby pojawiło się więcej wpływu?”

Jak blisko jest bezpiecznie?

01

Za daleko

czuję odcięcie,
samotność,
brak kontaktu,
obojętność,
wycofanie

02

Bezpieczny dystans

mogę być
w kontakcie
i nadal czuć siebie

03

Bliżej

pojawia się
ciekawość, zaufanie,
możliwość
pokazania czegoś
prawdziwego

04

Za blisko

czuję presję, wstyd,
zalanie, utratę granic,
potrzebę ucieczki

Pytania:

- Gdzie jestem teraz na tej skali?
- Czy potrzebuję więcej przestrzeni, czy więcej kontaktu?
- Czy bliskość jest wyborem, czy presją?
- Czy dystans mnie chroni, czy izoluje?
- Jak to wygląda między nami w tej sesji?

Gotowe zdania pacjenta:

- "Potrzebuję trochę więcej dystansu."
- "Chcę zostać w kontakcie, ale wolniej."
- "Czuję, że robi się dla mnie za blisko."
- "Mogę powiedzieć coś więcej, jeśli mam przestrzeń."

Zdrowy kontakt nie oznacza zawsze większej bliskości.
Oznacza możliwość regulowania dystansu i bliskości.

Co należy do mnie, a co do drugiej osoby?

Moja odpowiedzialność

moje słowa

moje wybory

moje granice

moje potrzeby

moje reakcje po zauważeniu

moja gotowość do rozmowy

moja decyzja, czy coś naprawić

moja troska o bezpieczeństwo

Nie moja pełna odpowiedzialność

emocje drugiej osoby

czyjeś oczekiwania

czyjaś interpretacja
mojej granicy

czyjaś historia

czyjaś decyzja o zmianie

czyjś gniew, jeśli
nie naruszam granic

czyjaś potrzeba kontroli

czyjeś rozczarowanie
moją autonomią

Mogę mieć wpływ, ale nie muszę mieć kontroli.

Mogę współczuć, ale nie muszę ratować.

**Mogę przeprosić, jeśli coś zrobiłem/zrobiłam,
ale nie muszę przeproszać za sam fakt posiadania granicy.**

Pytania terapeutyczne:

- Co pacjent bierze na siebie, choć to nie należy w całości do niego?
- Jakie granice byłyby potrzebne?
- Czy pacjent myli współczucie z obowiązkiem ratowania?

Jak dobrać materiał do pracy z granicą lub relacją?

SYTUACJA		NARZĘDZIE		FUNKCJA
Pacjent nie wie, czym jest granica albo myli ją z odrzuceniem	→	Plansza 06 · Czym jest granica	→	Wprowadza definicję granicy i odróżnia ją od odrzucenia.
Pacjent ma trudność z rozpoznaniem tak, nie lub stop	→	Karta 08 · Skala zgody i sprzeciwu	→	Pomaga zauważyć sygnały zgody, wahania i sprzeciwu.
Pacjent mówi o relacji, zależności, lęku przed bliskością lub wycofaniu	→	Karta 09 · Dystans i bliskość w relacji	→	Pomaga zrozumieć dynamikę relacji i potrzeby z nią związane.
Pacjent bierze za dużo odpowiedzialności za innych	→	Plansza 07 · Odpowiedzialność moja i cudza	→	Pomaga oddzielić odpowiedzialność własną od cudzej.
Pacjent zgadza się automatycznie	→	Skala zgody i sprzeciwu + pytanie: czy ciało mówi tak?	→	Pomaga zwolnić automat i sprawdzić sygnały ciała.
Pacjent czuje winę po postawieniu granicy	→	Odpowiedzialność moja i cudza + Czym jest granica	→	Pomaga zrozumieć winę, wrócić do definicji granicy i odzyskać wewnętrzne pozwolenie.

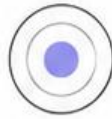

Instrukcja dla terapeuty:

- Nie używaj planszy granic jako pouczenia.
- Najpierw sprawdź, czy pacjent ma kontakt z własnym doświadczeniem.
- Pracuj językiem: sprawdźmy, a nie: musi Pan/Pani.
- Po użyciu materiału zapytaj, co ciało mówi o granicy.
- Jeśli pojawia się wstyd, zwolnij tempo.

Praca z granicami wymaga szczególnie dużo zgody, tempa i łagodności.

Moduł 06

Mapy procesu, wzorca i wyboru

Kiedy wzorec staje się widoczny,
pojawia się pierwszy punkt wpływu.

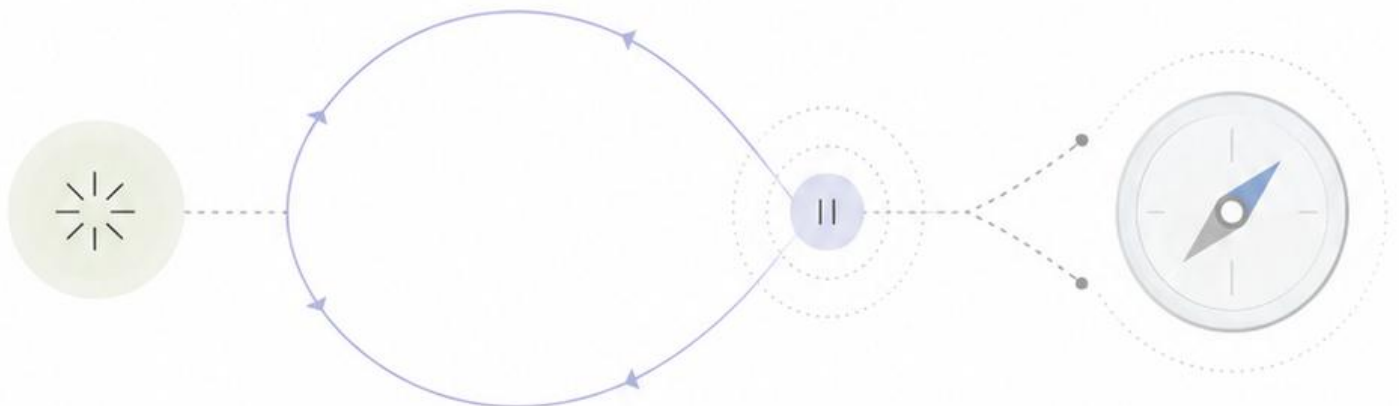
Wyzwalacz

Pętla

Wybór

wyzwalacz

strategia

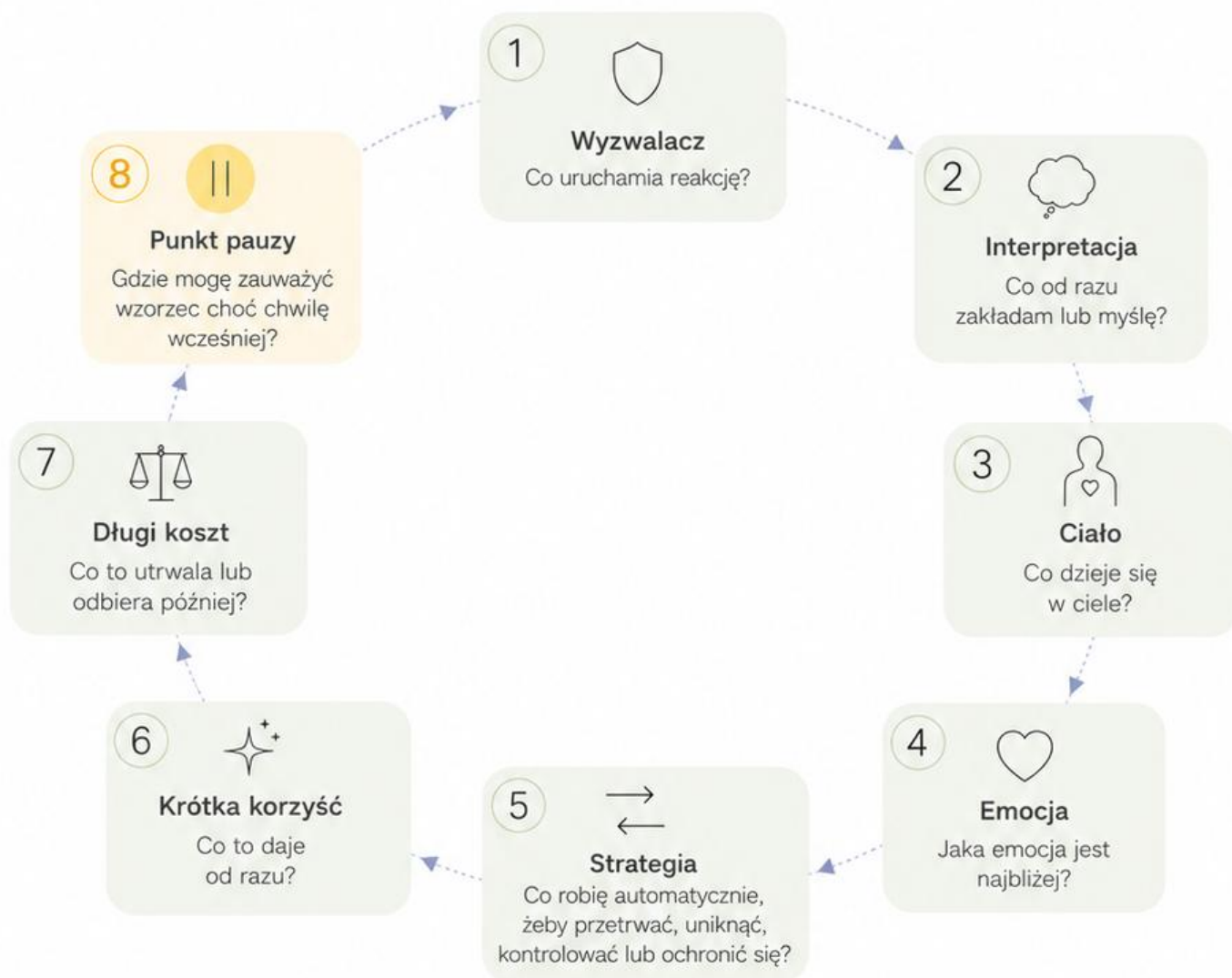
koszt

krok

Jak powtarza się mój wzorzec?

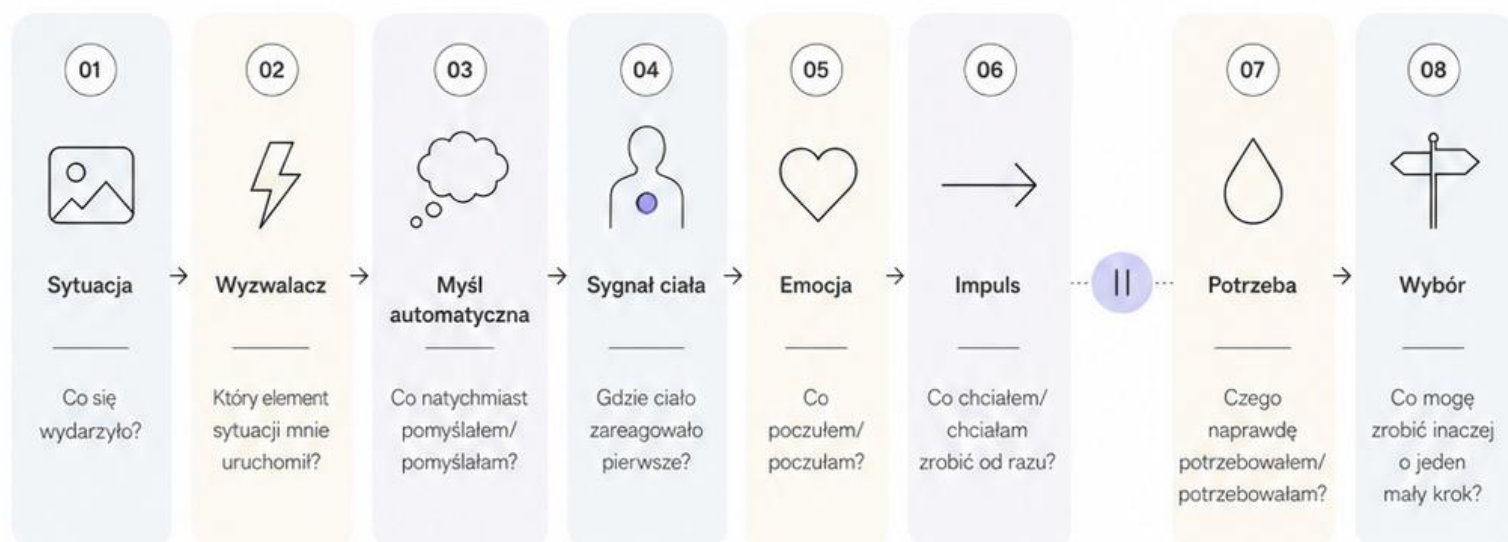

Przykład:

- Wyzwalacz:** ktoś nie odpisuje
- Interpretacja:** jestem nieważny/nieważna
- Ciało:** ścisk w klatce
- Emocja:** lęk i wstyd
- Strategia:** wysyłam kilka wiadomości albo udaję obojętność
- Krótka korzyść:** odzyskuję poczucie kontroli
- Długi koszt:** więcej napięcia i dystansu
- Punkt pauzy:** zauważyć ścisk przed działaniem

Co dzieje się między bodźcem a działaniem?

Pytania do pracy:

Czy reakcja była odpowiedzią na aktualną sytuację, czy na stare znaczenie?

Który etap rozpoznaję najwcześniej?

Gdzie można wprowadzić pauzę?

Co byłoby reakcją bardziej zgodną z moją potrzebą?

Co mnie chroniło, a co dziś mnie ogranicza?

01

Strategia

.....
Co zwykle robię,
kiedy jest trudno?

Przykłady:

wycofuję się,
atakuję,
milczę,
kontroluję,
zgadzam się,
ratuję,
udaję obojętność,
analizuję

02

Dawna funkcja

.....
Przed czym ta strategia
mogła mnie kiedyś
chronić?

Przykłady:

wstyd,
kara,
odrzućenie,
chaos,
bezzadność,
samotność,
przemoc,
utrata kontroli

03

Dzisiejszy koszt

.....
Co ta strategia
kosztuje mnie teraz?

Przykłady:

dystans,
zmęczenie,
brak bliskości,
napięcie,
poczucie winy,
brak wpływu

04

Nowa możliwość

.....
Co mogę zrobić inaczej
o 1%, bez niszczenia
poczucia
bezpieczeństwa?

Przykłady:

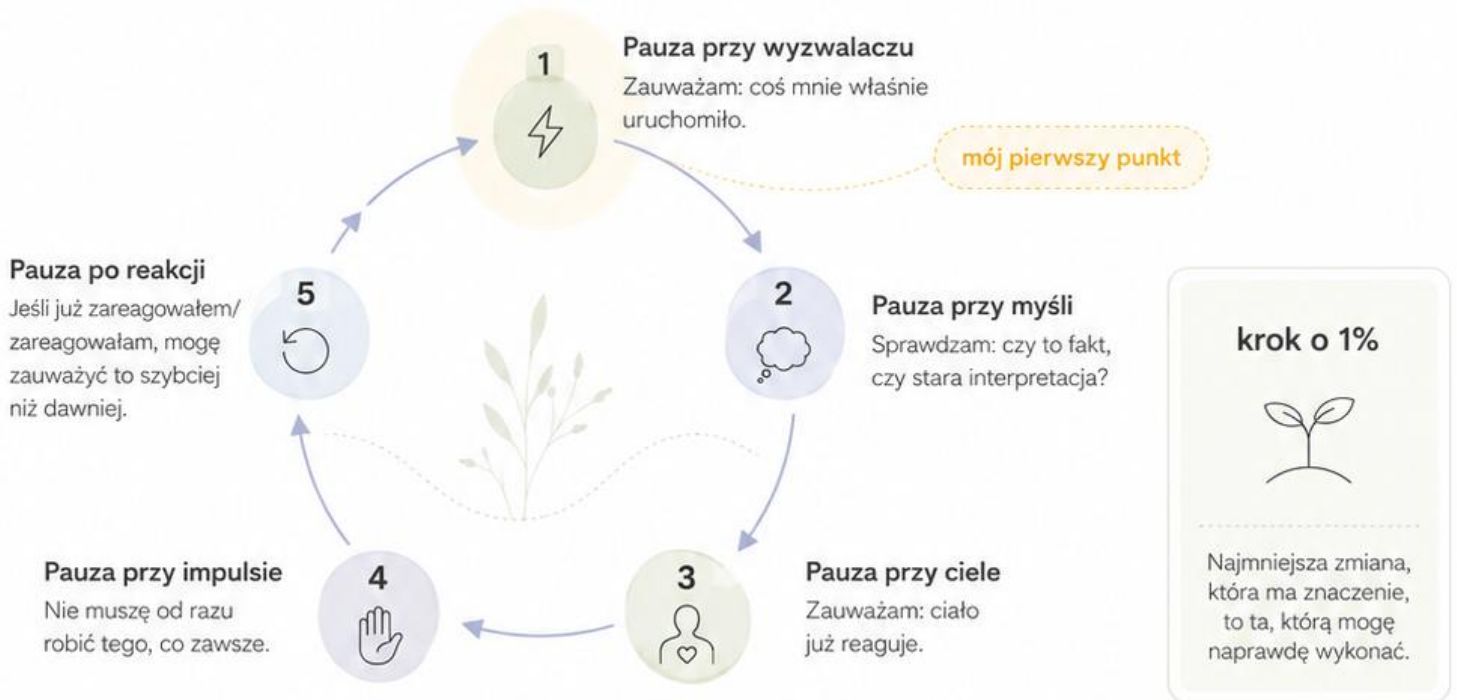
powiedzieć jedno zdanie,
zrobić pauzę,
sprawdzić ciało,
poprosić o czas,
postawić małą granicę

To, że strategia ma koszt, nie znaczy,
że była głupia. Może kiedyś była najlepszym
dostępnym sposobem ochrony.

Gdzie mogę zatrzymać automatyzm?

Mały wybór może brzmieć tak:

- Potrzebuję chwili.
- Wrócę do tego później.
- Nie odpowiem teraz automatycznie.
- Sprawdzę, co czuję w ciele.
- Powiem jedno zdanie zamiast milczeć.
- Zatrzymam się, zanim zgodzę się z lękiem.
- Zrobię krok o 1% inaczej.

Pytania terapeutyczne:

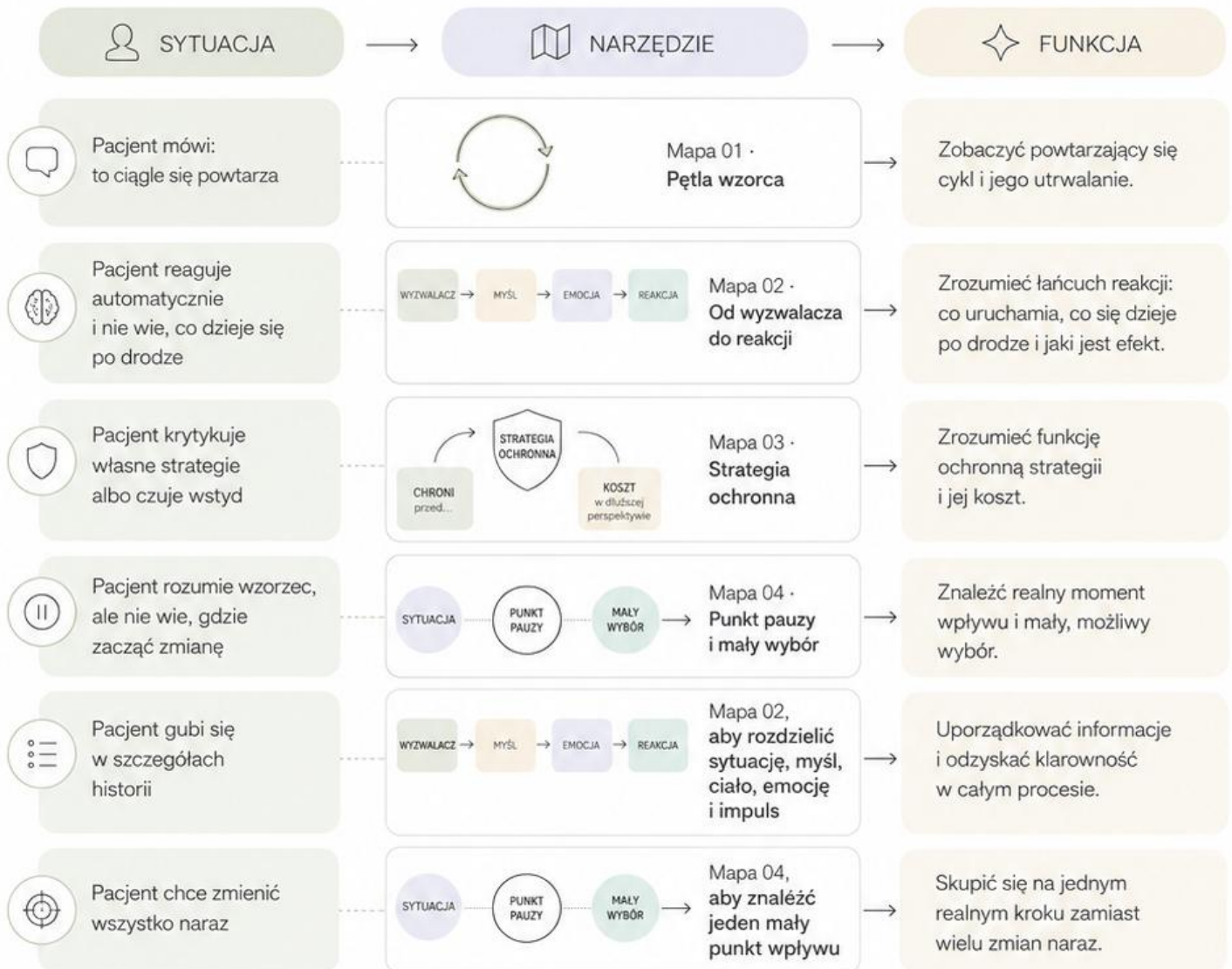
- Który punkt pauzy jest najbardziej realistyczny?
- Po czym pacjent pozna, że wzorec się uruchamia?
- Jaki wybór jest wystarczająco mały, żeby był możliwy?
- Czy ten wybór szanuje funkcję ochronną starego wzorca?

Pauza nie musi zatrzymać całego wzorca.
Wystarczy, że wprowadzi pierwszy moment świadomości.

Jak dobrać mapę procesu, wzorca lub wyboru?

Instrukcja dla terapeuty:

- ✓ Nie pokazuj mapy jako dowodu, że pacjent ma problem.
- ✓ Pracuj językiem: zobaczmy razem, jak to działa.
- ✓ Najpierw nazwij funkcję ochronną, potem koszt.
- ✓ Nie przechodź do zmiany, zanim wzorec zostanie wystarczająco zrozumiany.
- ✓ Mały wybór powinien być realny, nie idealny.

Mapa wzorca
ma zmniejszać wstyd
i zwiększać wpływ.

Moduł 07

Plansze do domykania sesji i pracy między spotkaniami

Sesja nie kończy się nagle.
Dobre domknięcie pomaga pacjentowi
zabrać proces bez przeciążenia.

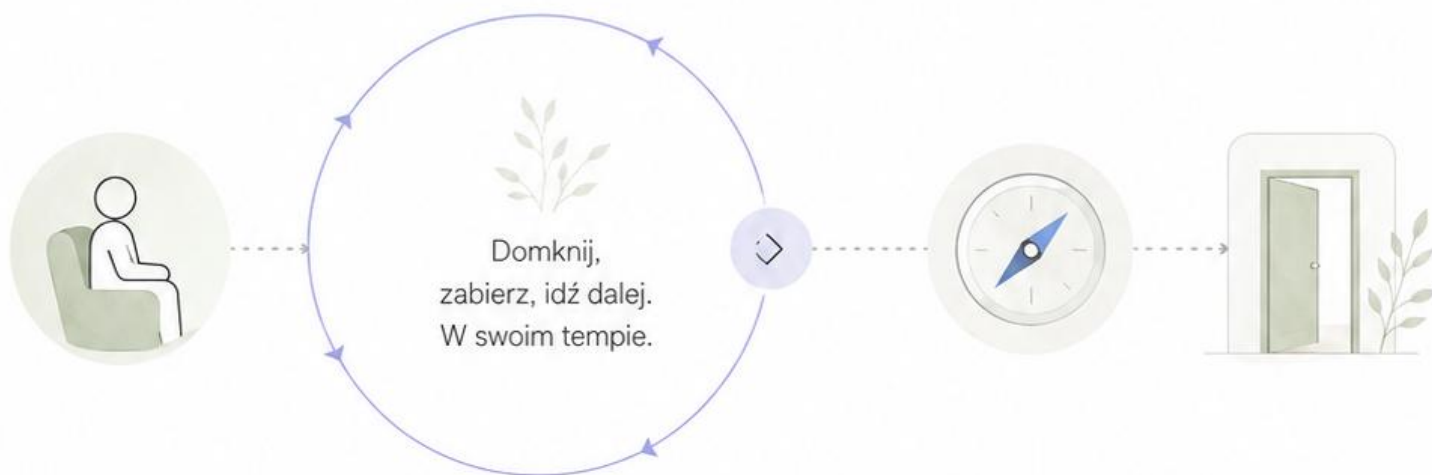
Wniosek

Stabilizacja

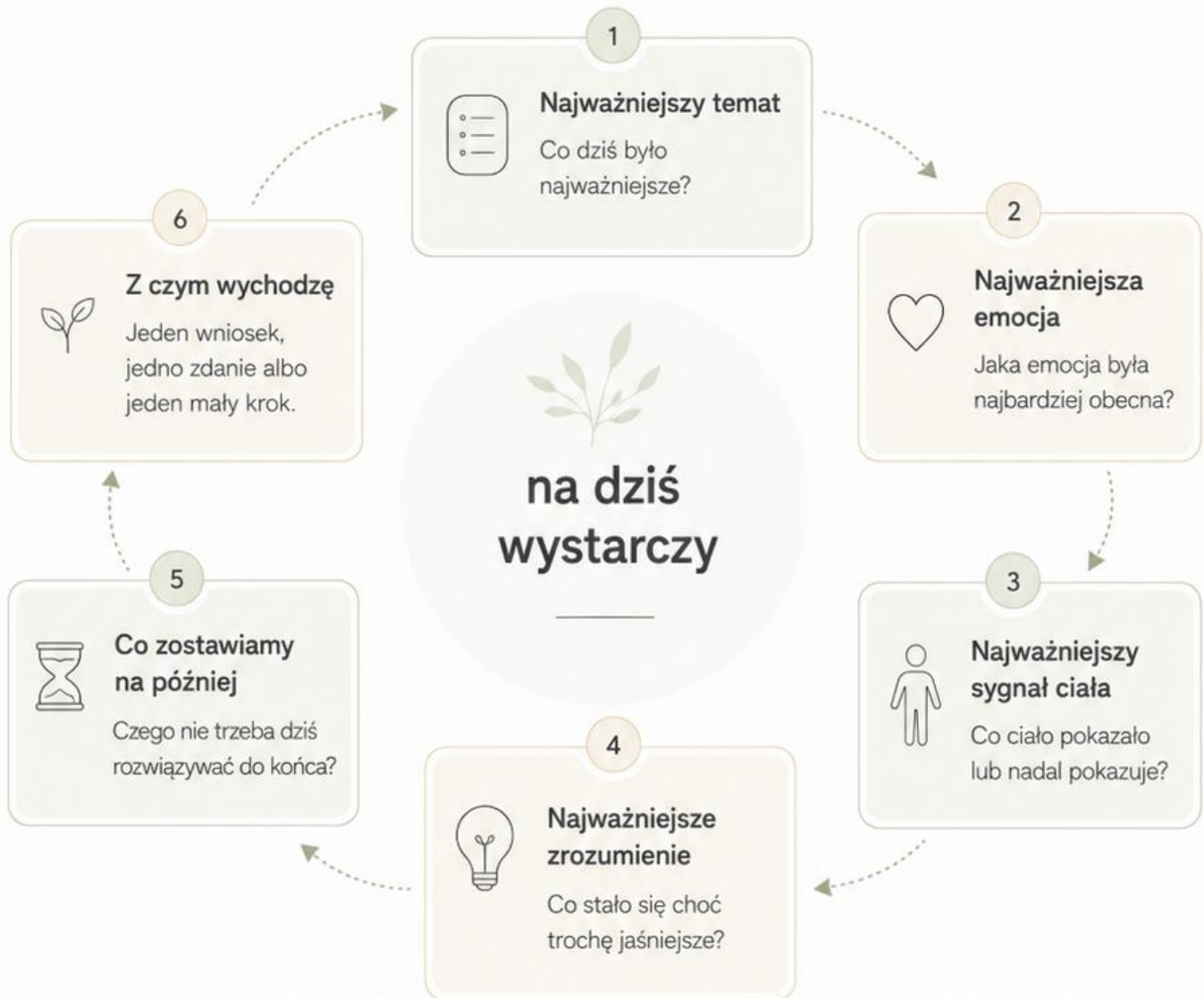
Mały krok

Co dziś zostało zobaczone?

Zatrzymajmy się na chwilę, żeby podsumować to, co było najważniejsze.
To pomaga domknąć sesję i iść dalej z większą jasnością.

Gotowe zdania dla terapeuty

- ✓ Nie musimy dziś domykać całego tematu.
- ✓ Zbierzmy to, co jest wystarczająco jasne na teraz.
- ✓ Sprawdźmy, z czym ciało wychodzi z tej sesji.
- ✓ Co warto zapisać, żeby nie zostać z chaosem?

Domknięcie nie oznacza, że wszystko zostało rozwiązane.
Oznacza, że proces został bezpiecznie zatrzymany na dziś.

Co chcę zapamiętać po tej sesji?

1. Najważniejsze zdanie z sesji

_____

2. Emocja, którą dziś zauważyłem/zauważyłam

_____

3. Potrzeba, która stała się jaśniejsza

_____

4. Sygnał ciała, który chcę zapamiętać

_____

5. Wzorzec albo reakcja, którą lepiej rozumiem

_____

6. Co pomaga mi wrócić do stabilności

_____

7. Jedna rzecz do obserwacji do kolejnej sesji

_____

8. Nie muszę dziś rozwiązać

_____

Po tej sesji chcę być wobec siebie bardziej _____.

Refleksja po sesji ma porządkować,
nie uruchamiać samokrytykę.

Zauważaj, nie oceniaj

Karta obserwacji między sesjami

Nie wypełniaj tej karty perfekcyjnie.
Wystarczy jedna sytuacja i kilka krótkich słów.

01	Sytuacja	Co się wydarzyło? .....
02	Wyzwalacz	Co mnie uruchomiło? .....
03	Myśl automatyczna	Co od razu pomyślałem/pomyślałam? .....
04	Ciało	Co ciało pokazało? .....
05	Emocja	Jaka emocja była najbliższej? .....
06	Strategia	Co zrobiłem/zrobiłam automatycznie? .....
07	Koszt lub skutek	Co było potem? .....
08	Punkt pauzy	Gdzie mogłem/mogłam zauważyć to wcześniej? .....
09	Mały krok	Co mogę spróbować inaczej o 1%? .....

**Obserwacja jest początkiem wpływu,
jeśli nie zamienia się w osądzanie siebie.**

Co mogę zrobić inaczej o 1%?

Po sesji wybierz jeden mały krok, który możesz wdrożyć.
Niech będzie tak mały, że aż trudno go zignorować.

Mój wniosek z sesji

Mój wzorec lub trudność

Co zwykle robię automatycznie

Co mogę zrobić inaczej o 1%

Co może mi przeszkodzić

Co może mnie wesprzeć

Jak poznam, że zrobiłem/zrobiłam mały krok

Przykłady małych kroków:

Zamiast milczeć —
powiem jedno zdanie.

Zamiast zgodzić się od razu —
poproszę o czas.

Zamiast analizować godzinami —
zapiszę jedną myśl.

Zamiast ignorować ciało —
zauważę stopy.

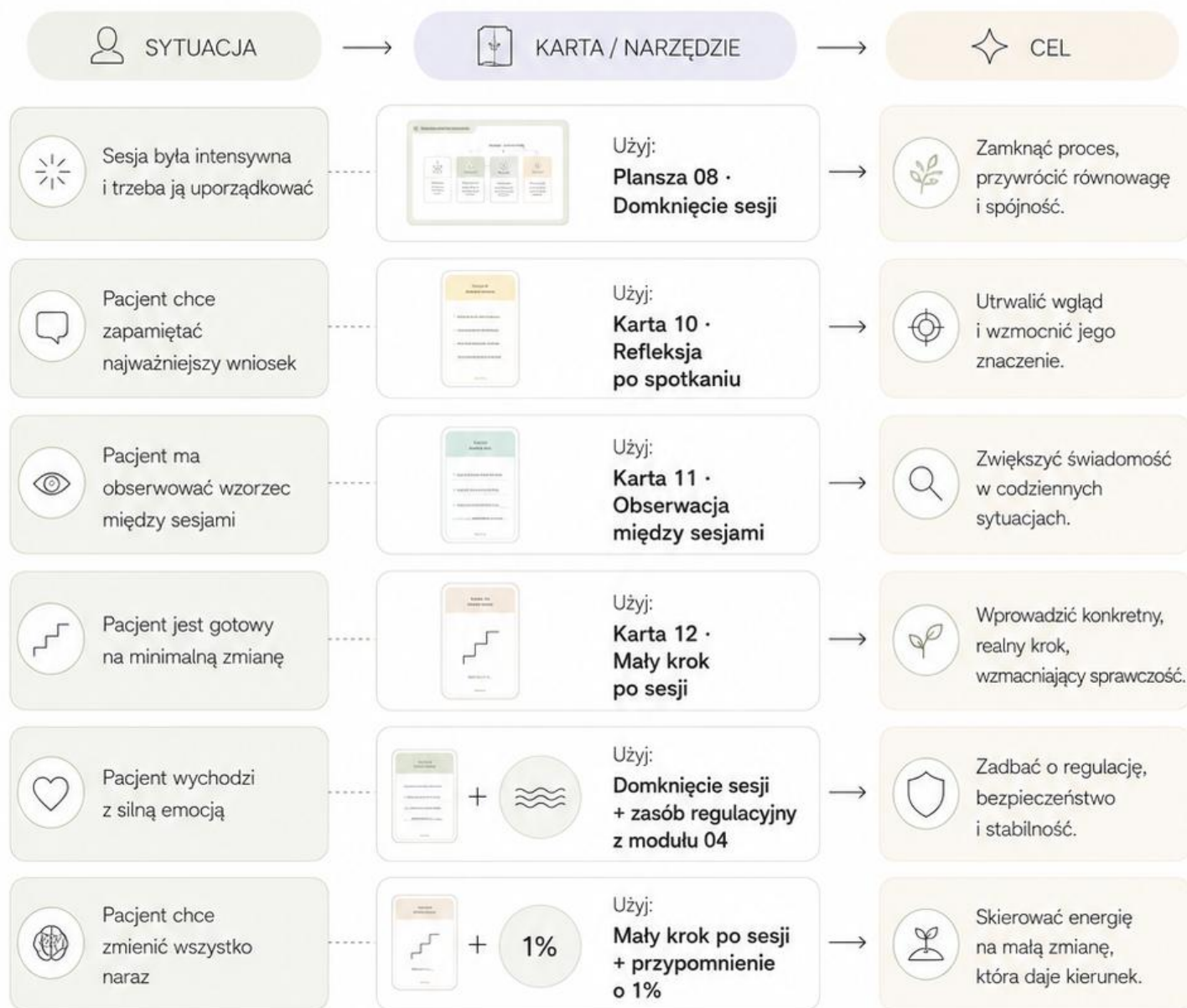
Zamiast robić wszystko naraz —
zrobię pierwszy krok przez 5 minut.

Mały krok działa wtedy,
gdy jest tak mały, że
naprawdę można go wykonać.

Jak dobrać kartę domknięcia lub pracy między sesjami?

Instrukcja dla terapeuty:

- ✓ Zaczynj domknięcie przed ostatnią minutą sesji.
- ✓ Nie otwieraj nowej głębokiej pracy na końcu.
- ✓ Daj pacjentowi jedno konkretne narzędzie, nie trzy naraz.
- ✓ Sprawdź ciało pacjenta przed wyjściem.
- ✓ Praca między sesjami ma wspierać świadomość, nie zwiększać presję.

Na koniec sesji
pacjent potrzebuje
kierunku, ale także
stabilności.

Moduł 08

Organizacja zestawu w gabinecie i instrukcje użycia

Materiał pomaga tylko wtedy, gdy
można go znaleźć, użyć i odłożyć bez chaosu.

Porządek

Dostępność

Dyskrecja

Jak uporządkować zestaw, żeby był naprawdę użyteczny?

Prosty system organizacji kart i plansz, które wspierają przebieg sesji.

Przechowuj karty w kolejności modułów.

Używaj przekładek z nazwami kategorii.

Najczęściej używane karty trzymaj najbliżej miejsca pracy.

Nie trzymaj na stoliku zbyt wielu materiałów naraz.

Jak wyjąć kartę bez przerywania kontaktu?

- 01 **Zauważ potrzebę**
Czy pacjent potrzebuje nazwania, uporządkowania, regulacji, mapy czy domknięcia?
- 02 **Nazwij propozycję**
Mam kartę, która może pomóc nam to zobaczyć prościej.
- 03 **Sprawdź zgodę**
Czy będzie w porządku, jeśli pokażę ją na chwilę?
- 04 **Pokaż tylko jeden element**
Nie omawiaj całej karty, jeśli potrzebny jest tylko jeden fragment.
- 05 **Oddaj wybór pacjentowi**
Który fragment jest najbliższy Pana/Pani doświadczenia?
- 06 **Zauważ reakcję**
Co dzieje się w ciele, emocji lub kontakcie, gdy patrzymy na tę kartę?
- 07 **Odlóż kartę i wróć do relacji**
Materiał spełnił funkcję, gdy pomaga wrócić do doświadczenia.

Gotowe zwroty dla terapeuty:

Możemy z tego skorzystać albo odłożyć, jeśli nie pasuje.

To nie jest test.
To tylko mapa pomocnicza.

Nie musi Pan/Pani wybierać idealnej odpowiedzi.

Sprawdźmy, czy ta karta coś rozjaśnia, czy raczej przeszkadza.

Karta jest narzędziem kontaktu
tylko wtedy, gdy pacjent nadal
czuje się widziany,
a nie analizowany.

Czy materiał jest gotowy do użycia z pacjentem?

01 Czytelność

- ☐ Tytuł jest jasny i zrozumiały.
- ☐ Tekst można szybko przeczytać w sesji.
- ☐ Nie ma zbyt wielu elementów na jednej stronie.
- ☐ Najważniejszy punkt jest widoczny od razu.
- ☐ Font Helvetica jest użyty konsekwentnie.

02 Bezpieczeństwo kliniczne

- ☐ Język nie zawstydza pacjenta.
- ☐ Materiał nie narzuca diagnozy.
- ☐ Pacjent ma możliwość wyboru, zgody i odrzucenia.
- ☐ Karta nie popycha do zbyt szybkiego pogłębiania.
- ☐ Przy trudnych tematach obecna jest informacja o tempie i bezpieczeństwie.

03 Funkcja

- ☐ Wiadomo, kiedy użyć tej karty.
- ☐ Karta ma jeden główny cel.
- ☐ Materiał pomaga nazwać, zrozumieć, uregulować, wybrać lub domknąć.
- ☐ Po użyciu karty można łatwo wrócić do rozmowy.

04 Estetyka

- ☐ Tło jest białe i czyste.
- ☐ Kolory są spokojne i dyskretne.
- ☐ Element wizualny wspiera treść, nie dominuje.
- ☐ Karta wygląda profesjonalnie po wydruku.
- ☐ Prawy dolny róg pozostaje pusty i biały.

Materiał gabinetowy powinien być tak prosty, aby pomagał w trudnym momencie, a nie wymagał dodatkowego wyjaśniania.

Moduł 09

Finalny katalog elementów i mapa zastosowania

Dobry zestaw gabinetowy działa jak mapa:
pomaga szybko wybrać właściwe narzędzie w żywym procesie.

Katalog

Funkcja

Zastosowanie

Elementy zestawu: pierwsze sesje, emocje i ciało

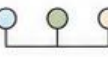
Nazwa	Funkcja	Kiedy używać
Plansza 01 · Jak działa proces terapii	wyjaśnia terapię jako proces	początek współpracy, psychoedukacja, niepewność pacjenta
Plansza 02 · Bezpieczeństwo, zgoda i tempo	ustala ramę bezpieczeństwa	przed trudnym tematem, przy lęku, przy potrzebie spowolnienia
Plansza 03 · Rola terapeuty i rola pacjenta	porządkuje współpracę	pierwsze sesję, presja bycia idealnym pacjentem, oczekiwanie gotowych odpowiedzi
Plansza 04 · Co można wносить na sesję	poszerza rozumienie materiału terapeutycznego	gdy pacjent nie wie, od czego zacząć
Karta 01 · Podstawowe emocje	pomaga nazwać emocję	gdy pacjent mówi: nie wiem, co czuję
Karta 02 · Potrzeby pod emocjami	łączy emocję z potrzebą	gdy emocja jest rozpoznana, ale jej sens nie jest jasny
Karta 03 · Sygnały ciała	pomaga zauważyć ciało	gdy ciało pokazuje napięcie, ale pacjent pozostaje w analizie
Karta 04 · Skala intensywności emocji	ocenia poziom intensywności	przy przeciążeniu, odcięciu, lęku przed emocją lub pracy z tempem

Pierwsze elementy zestawu pomagają pacjentowi wejść w terapię z większą jasnością, językiem i poczuciem wpływu.

Elementy zestawu: regulacja, granice i relacja

Nazwa	Funkcja	Kiedy używać
Plansza 05 • Okno tolerancji	wyjaśnia pobudzenie, odcięcie i możliwość regulacji	przy psychoedukacji o układzie nerwowym, lęku, odcięciu lub zalanu emocją
Karta 05 • Grounding 3 punkty	pomaga wrócić do tu i teraz	przy pobudzeniu, rozproszeniu, odcięciu lub przeciążeniu
Karta 06 • Zasoby regulacyjne	tworzy osobistą mapę zasobów	gdy pacjent potrzebuje sposobów powrotu do stabilności
Karta 07 • Plan powrotu po przeciążeniu	ustala prosty plan działania poza gabinetem	gdy pacjent doświadcza przeciążenia między sesjami
Plansza 06 • Czym jest granica	wyjaśnia granice jako informację o kontakcie i odpowiedzialności	gdy pacjent myli granicę z agresją, odrzuceniem lub egoizmem
Karta 08 • Skala zgody i sprzeciwu	pomaga rozpoznać tak, nie, stop, nie wiem i jeszcze nie	przy decyzjach, pracy z ciałem, relacjach, tempie i zgodzie
Karta 09 • Dystans i bliskość w relacji	pomaga regulować odległość relacyjną	przy lęku przed bliskością, wycofaniu, zależności lub pracy z relacją terapeutyczną
Plansza 07 • Odpowiedzialność moja i cudza	oddziela wpływ od nadodpowiedzialności	przy poczuciu winy, ratowaniu, trudnościach z granicami i obciążeniu relacyjnym

**Regulacja i granice często działają razem:
pacjent potrzebuje podparcia, aby rozpoznać
swoje tak i swoje nie.**

Elementy zestawu: wzorce, wybór i domknięcie

Nazwa	Funkcja	Kiedy używać
Mapa 01 · Pętla wzorca	pokazuje powtarzający się cykl reakcji	gdy pacjent mówi, że coś ciągle się powtarza
Mapa 02 · Od wyzwalacza do reakcji	spowalnia automatyczny proces	gdy pacjent reaguje szybko i nie widzi etapów po drodze
Mapa 03 · Strategia ochronna	zmniejsza wstyd i pokazuje dawną funkcję ochronną	gdy pacjent krytykuje swoje reakcje albo strategię
Mapa 04 · Punkt pauzy i mały wybór	pomaga znaleźć pierwszy możliwy punkt wpływu	gdy pacjent rozumie wzorzec, ale nie wie, jak zacząć zmianę
Plansza 08 · Domknięcie sesji	porządkuje koniec spotkania	przy intensywnej sesji, końcu pracy, potrzebie stabilizacji
Karta 10 · Refleksja po spotkaniu	pomaga zapamiętać najważniejszy wniosek	po sesji, gdy pacjent chce utrwalić doświadczenie
Karta 11 · Obserwacja między sesjami	wspiera zauważanie wzorców w codzienności	gdy pacjent ma monitorować sytuację, emocje i reakcje
Karta 12 · Mały krok po sesji	przekłada wgląd na minimalne działanie	gdy pacjent jest gotowy na krok o 1% inaczej

Mapy pomagają zobaczyć proces, a karty domknięcia pomagają zabrać z sesji to, co najważniejsze.

Którego narzędzia użyć przed, w trakcie i po sesji?

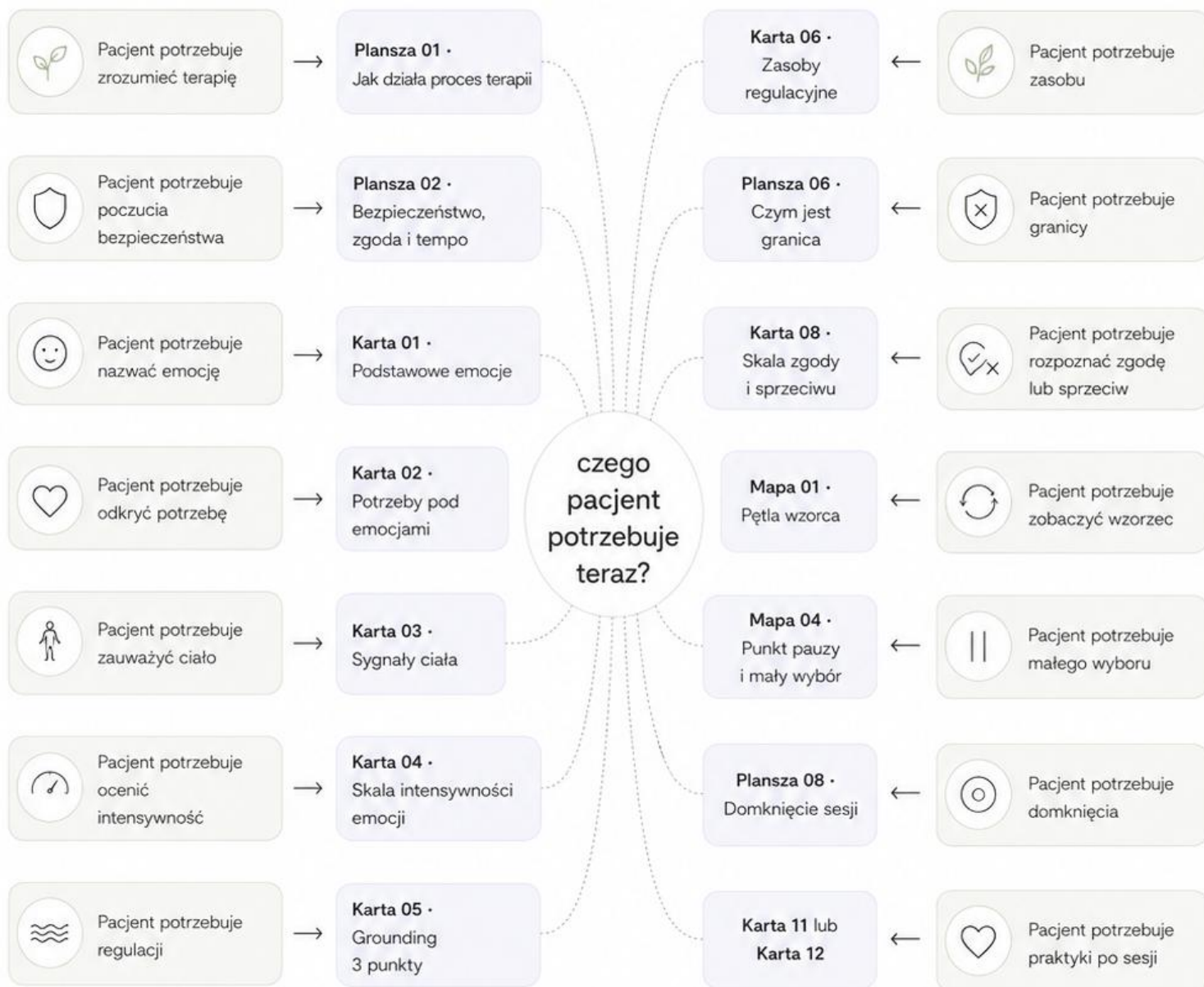

Dobieraj narzędzie według momentu procesu, nie według tego, która karta wygląda najładniej.

Czego pacjent potrzebuje teraz?

Jedno pytanie wystarczy,
aby wybrać właściwy kierunek:
**czy pacjent potrzebuje nazwania,
regulacji, granicy, mapy czy domknięcia?**

Jedno narzędzie na jeden moment

01

Wybierz funkcję

nazwanie, regulacja, granica, mapa, domknięcie albo mały krok

02

Wybierz jedno narzędzie

nie pokazuj kilku kart naraz, jeśli pacjent potrzebuje prostoty

03

Pokaż tylko potrzebny fragment

jedna sekcja karty może wystarczyć

04

Zapytaj pacjenta

co z tego pasuje, a co nie?

05

Obserwuj ciało i kontakt

czy karta pomaga, czy przeciąża?

06

Odłóż materiał, gdy spełnił funkcję

wrót do pacjenta, relacji i doświadczenia

07

Nie używaj karty zamiast odwagi terapeutycznej

czasem potrzebna jest cisza, kontakt, granica lub superwizja, a nie kolejna plansza

Funkcja → jedno narzędzie → zgoda → fragment → reakcja → powrót do kontaktu.

Materiał wizualny ma służyć temu momentowi sesji.
Nie musi pokazać wszystkiego, co wie terapeuta.

Które narzędzia są dla mnie najważniejsze?

Nie wybieraj całego zestawu. Wybierz te 3–5 narzędzi, które naprawdę pomagają Ci wracać do siebie.

**Moja karta
emocji**

Które słowa emocji są dla mnie najważniejsze?

_____

**Moja karta
ciała**

Jaki sygnał ciała najczęściej zauważam?

_____

**Moja karta
regulacji**

Co najbardziej pomaga mi wrócić do stabilności?

_____

**Moja karta
granic**

Jakie zdanie granicy chcę ćwiczyć?

_____

**Moja mapa
wzorca**

Jaki wzorec chcę lepiej rozpoznawać?

_____

**Mój punkt
pauzy**

Gdzie najwcześniej mogę zauważyć automatyzm?

_____

**Mój mały
krok**

Co mogę zrobić inaczej o 1%?

_____

**Moje zdanie
powrotu**

_____

Osobisty mini-zestaw działa najlepiej wtedy, gdy jest prosty, konkretny i naprawdę Twój.

Czy zestaw jest gotowy do użycia?

01 Pierwsze sesje

- ☐ Plansza procesu terapii jest gotowa.
- ☐ Plansza bezpieczeństwa, zgody i tempa jest gotowa.
- ☐ Plansza roli terapeuty i pacjenta jest gotowa.
- ☐ Plansza tematów do wniesienia na sesję jest gotowa.

02 Emocje, potrzeby i ciało

- ☐ Karta emocji podstawowych jest gotowa.
- ☐ Karta potrzeb pod emocjami jest gotowa.
- ☐ Karta sygnałów ciała jest gotowa.
- ☐ Skala intensywności emocji jest gotowa.

03 Regulacja i zasoby

- ☐ Plansza okna tolerancji jest gotowa.
- ☐ Karta grounding 3 punkty jest gotowa.
- ☐ Karta zasobów regulacyjnych jest gotowa.
- ☐ Plan powrotu po przeciążeniu jest gotowy.

04 Granice i relacja

- ☐ Plansza czym jest granica jest gotowa.
- ☐ Skala zgody i sprzeciwu jest gotowa.
- ☐ Karta dystansu i bliskości jest gotowa.
- ☐ Plansza odpowiedzialności mojej i cudzej jest gotowa.

05 Wzorce i wybór

- ☐ Mapa pętli wzorca jest gotowa.
- ☐ Mapa od wyzwalacza do reakcji jest gotowa.
- ☐ Mapa strategii ochronnej jest gotowa.
- ☐ Mapa punktu pauzy i małego wyboru jest gotowa.

06 Domknięcie i praca między sesjami

- ☐ Plansza domknięcia sesji jest gotowa.
- ☐ Karta refleksji po spotkaniu jest gotowa.
- ☐ Karta obserwacji między sesjami jest gotowa.
- ☐ Karta małego kroku po sesji jest gotowa.

07 Organizacja

- ☐ Materiały są podzielone na kategorie.
- ☐ Każda karta ma jasny tytuł.
- ☐ Każde narzędzie ma określoną funkcję.
- ☐ Terapeuta wie, kiedy użyć danego materiału.
- ☐ Zestaw można łatwo przechowywać i szybko odnaleźć w sesji.

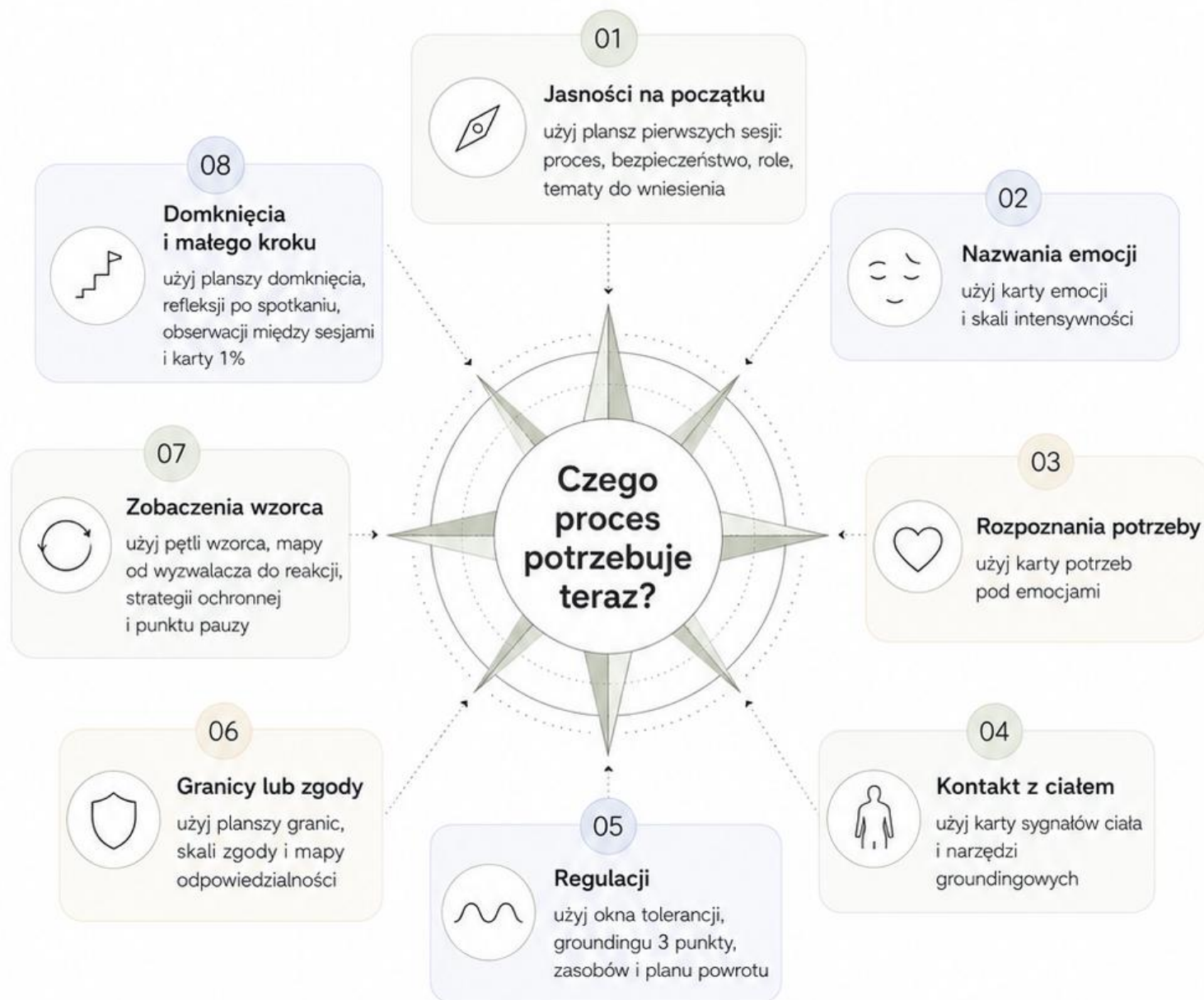
Kompletny zestaw nie oznacza dużej liczby materiałów. Oznacza, że każdy materiał ma jasną funkcję i wspiera konkretny moment procesu.

gotowe do użycia

Wizualny zestaw wsparcia do gabinetu: mapa końcowa

Wizualne wsparcie w gabinecie nie polega na pokazywaniu pacjentowi większej liczby materiałów. Polega na dobraniu **jednego prostego obrazu**, który pomaga zobaczyć doświadczenie wyraźniej, nazwać je łagodniej i wrócić do kontaktu z większym poczuciem wpływu. Dobrze użyta karta nie zastępuje terapeuty. Pomaga terapeutce i pacjentowi spotkać się przy tym, co właśnie staje się widoczne.